

Аналіз стану водних об'єктів та забезпеченості водними ресурсами в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро і Приазов'я у листопаді 2017 р.

За даними Харківського регіонального центру з гідрометеорології в регіоні спостерігалась нестійка, помірно-тепла погода з достатньою кількістю опадів, які нерівномірно розподілились по території басейнів р.Сіверський Донець та річок Приазов'я. Сума опадів (за даними метеостанцій та гідрологічних постів) на більшій частині регіону становила 30–65 мм (75–135% місячної норми).

В окремі дні у третій декаді листопада місцями у регіоні спостерігалось випадіння снігу, але через підвищений температурний режим у денні години він розтанув. Станом на 30 листопада лише у Луганській області відмічався сніговий покрив незначною висотою (1-10 см).

Формування гідрологічного режиму річок регіону відбувалось на фоні достатньої кількості опадів. На річках басейнів р.Сіверський Донець та Приазов'я спостерігались незначні добові коливання рівнів води (-5 см до +10 см) з різною тенденцією на кінець місяця. Взагалі, річки регіону поступово входять у режим зимової межени.

Середньомісячна водність річок у листопаді становила:

- р.Сіверський Донець, р.Оскіл та малих річок Харківської області 80–120% норми;
- річок Донецької та Луганської областей та Приазов'я 45–90 % норми.

Протягом місяця на водних об'єктах регіону відбувалося поступове зниження температури води. Станом на 30 листопада на річках вона коливалась переважно у межах 0,2–2,4°, на Печенізькому та Червонооскільському водосховищах становила 2,6 – 3,2°.

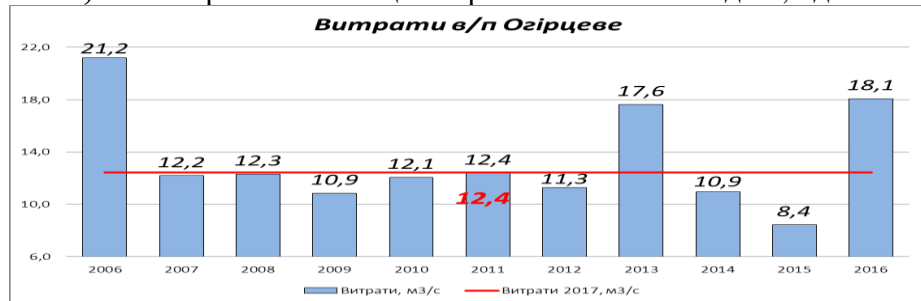
На окремих ділянках р. Лопань та р.Уди у третій декаді листопада відмічались первинні льодові явища у вигляді заберегів та неповного льодоставу.

Об'єм стоку та витрати по основних водпостах р. Сіверський Донець у листопаді 2017 року

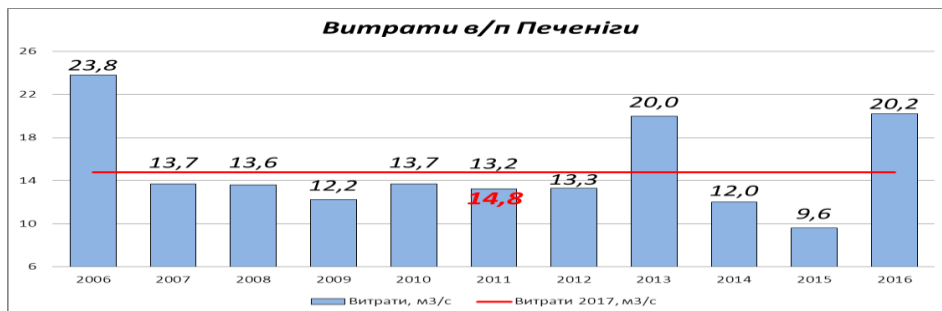
Харківська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Огірцеве (кордон РФ та Харківської області, 944 км) - об'єм притоку склав 32,2 млн.м³ середніми витратами 12,4м³/с, з них 20,3 млн.м³ об'єм скиду з вище розташованого Белгородського водосховища (Російська Федерація), що склало 63 % від загального притоку. **За останні 11 років водність, наближена по водності до 2011 з об'ємом стоку 32,2 млн.м³ з середніми витратами 12,4м³/с.** Протягом місяця витрати коливались від 10,5 до 13 м³/с.

- в/п Печенізи (941 км) - об'єм притоку склав 38,3 млн.м³ (98% місячної норми) з середніми витратами 14,8 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 12,7 до 15,6 м³/с. **За останні 11 років водність, наближена по водності до 2010 з об'ємом стоку 35,5 млн.м³ з середніми витратами 13,7 м³/с.**

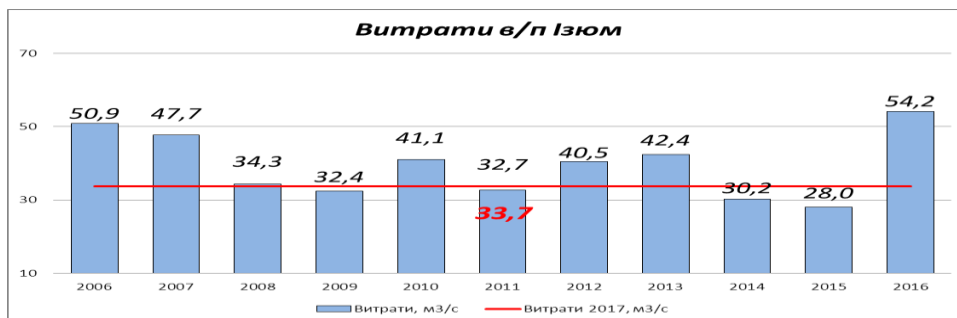
- гребля Печенізького водосховища (874 км) - Об'єм скиду склав 28,5 млн.м³, скид здійснювався середніми витратами 11 м³/с. Протягом місяця скид з водосховища без змін.

Забір на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток забір з р. Сіверський Донець) склав 12,95 млн.м³, (середньодобові витрати – 5,0 м³/с), решта для

підтримання водності р. Сіверський Донець в межах Харківської області.

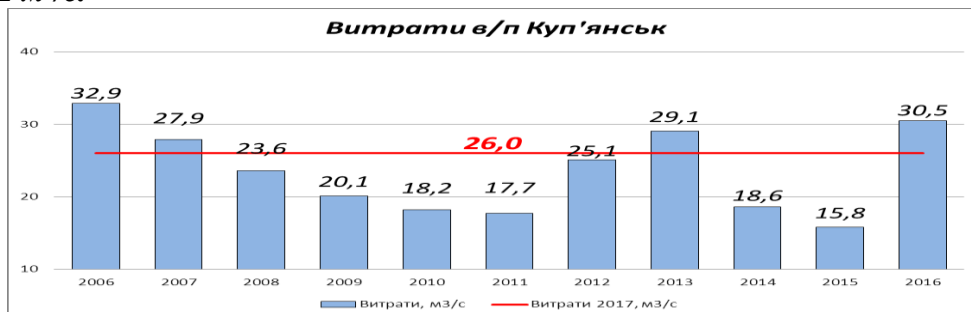
- *в/п Ізюм (602 км)* - Об'єм стоку склав 87,4 млн.м³ (92% місячної норми) з середніми витратами 33,7 м³/с. *За останні 11 років водність, наближена по водності до 2008 з об'ємом стоку 88,9 млн.м³ з середніми витратами 34,3 м³/с.* Протягом місяця витрати коливались від 32 до 34,5 м³/с.

р. Оскіл (580 км)

- *в/п Куп'янськ (121 км)* - Об'єм притоку склав 67,5 млн.м³ (119% місячної норми), з нього об'єм скиду з Старооскільського водосховища (Російська Федерація) склав 14,5 млн.м³ або 21 %.

Середні витрати 26,0 м³/с, коливались протягом місяця від 25 до 27 м³/с. *За останні 11 років водність, наближена по водності до 2012 з об'ємом стоку 65,0 млн.м³ з середніми витратами 25,1 м³/с.*

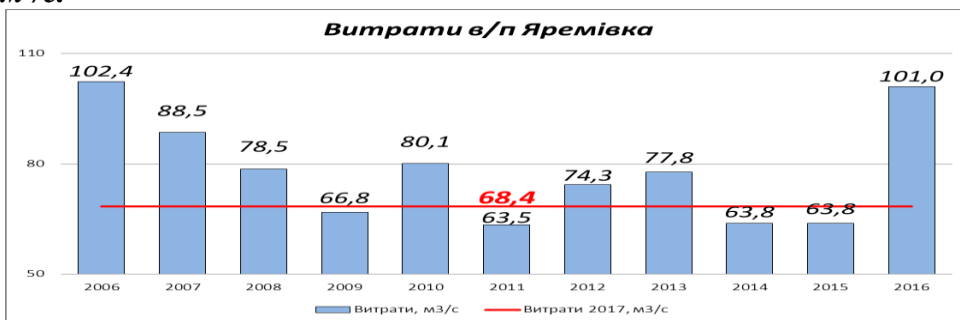
- *гребля Червонооскільського водосховища (12 км)* - об'єм скиду склав 51,8 млн.м³, скид здійснювався середніми витратами 20,0 м³/с. Протягом місяця скид з водосховища без змін.

Об'єм забору в канал Сіверський Донець Донбас склав 37,1 млн.м³ (середніми витратами 14,3 м³/с), решта – 14,7 млн.м³ для потреб Луганської області.

- *в/п Яремівка (кордон Харківської та Донецької областей, 573 км)* - об'єм стоку склав 177,3 млн.м³ середніми витратами 68,4 м³/с, з яких скиди з Червонооскільського водосховища склали 29% (51,8 млн.м³). Протягом місяця витрати коливались від 66 до 70,5 м³/с. *За останні 11*

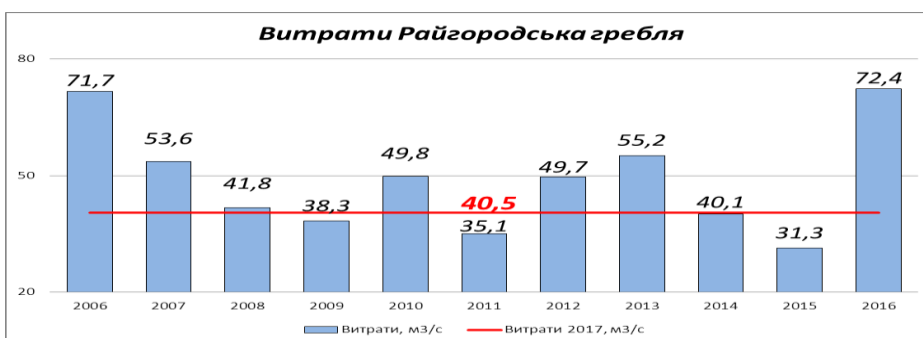
років водність, наближена по водності до 2009 з об'ємом стоку 173,2 млн.м³ з середніми витратами 66,8 м³/с.

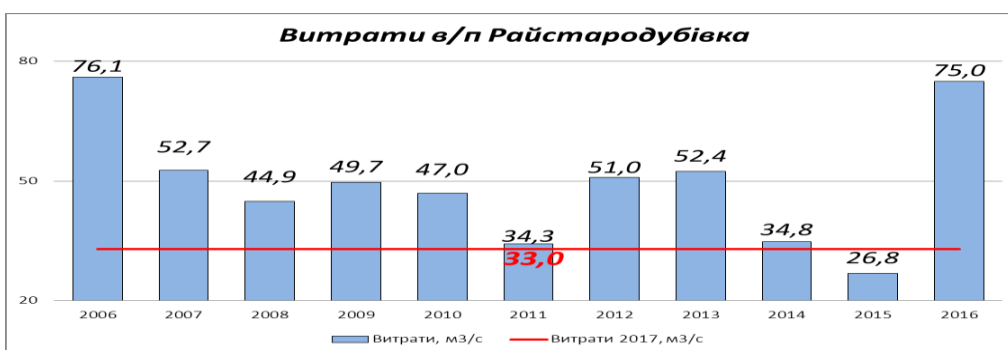
Донецька область:

р. Сіверський Донець

- **в/п Райгородська гребля (522 км)** – об'єм скидів на нижче розташовану ділянку для підтримання водності в Донецькій і Луганській областях (після забору в канал Сіверський Донець – Донбас в об'ємі 37,1 млн.м³, середніми витратами 14,3 м³/с) склав 104,9 млн.м³ середніми витратами – 40,5 м³/с при екологічних 22м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 34,5 до 45,1 м³/с.

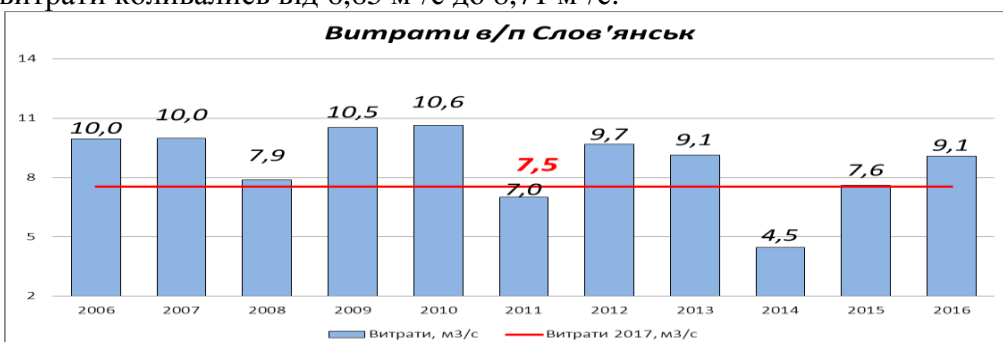

- **в/п Райстародубівка (кордон Донецької і Луганської областей, 510 км)** - об'єм стоку склав 85,4 млн.м³ середніми витратами 33 м³/с за рахунок скидів через Райгородську греблю та стоку р. Казенний Торець. Протягом місяця витрати коливались від 28 до 37 м³/с.

р. Казенний Торець (518 км)

- **в/п Слов'янськ (21км)** - об'єм стоку склав 19,6 млн.м³ середніми витратами 7,5 м³/с. Протягом місяця витрати коливались від 6,65 м³/с до 8,71 м³/с.

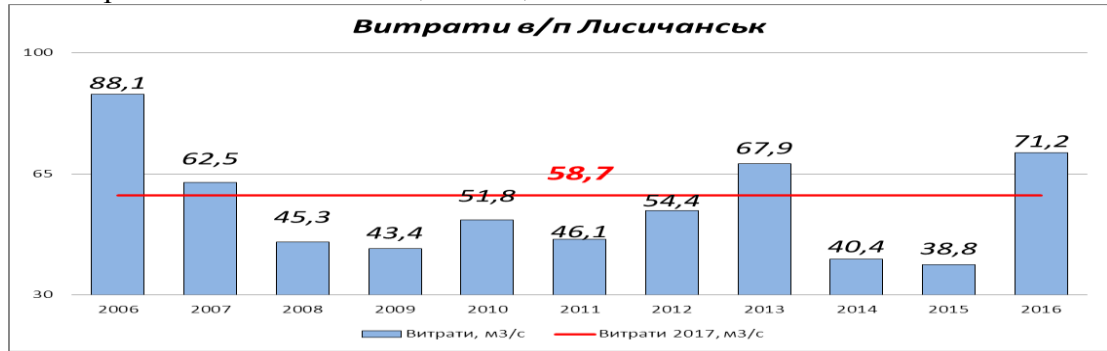

Луганська область:

р. Сіверський Донець

- в/п Лисичанськ (430 км) - об'єм стоку склав 152,2 млн.м³ середніми витратами 58,7 м³/с.

Протягом місяця витрати коливались від 55,8 до 63,5 м³/с.

Висновок:

Водність р. Сіверський Донець в Харківській області в листопаді по в/п Печенізи 50 %, по в/п Ізюм за рахунок місцевого стоку 50 % та в/п Куп'янськ до 25 % забезпеченості.

Використання водосховищ комплексного призначення басейну Сіверського Дінця, річок Приазов'я та Дніпра за листопад 2017 р.

Аналіз роботи водосховищ проведено по 8 основних водосховищах, в яких акумулюється основний ресурс в басейнах річок Сіверського Дінця, Приазов'я та Дніпра для забезпечення потреб населення та галузей економіки регіону, а також такі, що знаходяться в каскадах та е транскордонними.

У зв'язку зі змінами підконтрольних територій в Донецькій і Луганській областях з II півріччя 2014 року встановлення режимів роботи водосховищ в зоні діяльності басейнового управління забезпечується по 28 водосховища, загальним об'ємом – 1724,7,1 млн.м³ (91%), з яких 16 водосховищ в Харківській області загальним об'ємом – 1353,4млн.м³ (90%), 12 водосховищ в Донецькій області загальним об'ємом – 437,7 млн.м³ (74%).

Харківська область:

По басейну р. Сіверський Донець :

Печенізьке водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 383 млн.м³ (р. Сіверський Донець, 874 км):

Наповнення водосховища на кінець листопада склало – 334млн.м³ (87,2% від НПР).

Об'єм притоку склав 38,3 млн.м³.Об'єм скиду склав 28,5млн.м³. Протягом місяця скид з водосховища без змін.

Забір на м. Харків (КВ "ДОНЕЦЬ" ОП КП "Харківводоканал", смт. Кочеток забір з р. Сіверський Донець) склав 12,95 млн.м³, (середньодобові витрати – 5,0м³/с).

За листопад об'єм наповнення водосховища збільшилось на 18 млн.м³.

Червоноскільське водосховище (питне водопостачання, риборозведення, зрошення та рекреація) – НПР- 435,1 млн.м³ (р. Оскол, 12 км):

Наповнення водосховища на кінець листопада склало 362,5 млн.м³ (83,3% від НПР). Об'єм притоку склав 67,4 млн.м³. Об'єм скиду склав 51,8 млн.м³. Протягом місяця скид з водосховища без змін. Об'єм забору в канал Сіверський Донець-Донбас склав 37,1 млн.м³ (середніми витратами 14,3 м³/с).

За листопад об'єм наповнення водосховища збільшився на 23 млн.м³.

Краснопавлівське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПР – 410 млн.м³.

Наповнення – 156,412 млн. м³, за місяць зменшилося на 3,6 млн. м³. За місяць забрано води на м. Харків 4,4 млн. м³ (середньодобові витрати – 1,7 м³/с).

По басейну Сіверський Донець

Донецька область:

Вуглегірське водосховище (технічне водопостачання) – НПР-162млн.м³ (р.Лугань, 182км):

На кінець листопада об'єм водосховища склав 142,6 млн.м³ 88,0% при скиді в нижній б'єф 0,05 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні екологічних з метою сталого водопостачання водокористувачів.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,13 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 8 років є 2012 рік з об'ємом 142,7 млн.м³ (88,1 %).

За листопад об'єм наповнення водосховища без змін.

Миронівське водосховище (технічне водопостачання) – НПП-20,5млн.м³ (р.Лугань, 172км):

На кінець листопада об'єм водосховища склав 16,3 млн.м³ – 79,4% при скиді в нижній б'єф 0,06 м³/с. Скиди впродовж місяця здійснювались без змін на рівні екологічних з метою сталого водопостачання водокористувачів.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,16 млн.м³.

За листопад водосховище спрацьоване на 0,2 млн.м³.

Роком аналогом по об'єму наповнення за останні 8 років є 2012 рік з об'ємом 16,2 млн.м³ (78,9 %).

По басейну річок Приазов'я:

КП „Компанія „Вода Донбасу”:

Павлопільське водосховище (технічне водопостачання, зрошення, риборозведення) – НПП – 64,2 млн.м³ (р. Кальміус, 45 км):

На кінець листопада об'єм водосховища склав 54,4 млн.м³ – 84,8% при скиді в нижній б'єф 6м³/с. Скиди здійснювались в межах 4 – 6 м³/с для забезпечення достатньої водності в місцях нижче розташованих водозаборів підприємств водокористувачів з передбаченим постійним скидом (з урахуванням екологічного скиду 0,5 м³/с) не менше ніж 4 м³/с.

Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 14,3 млн.м³.

За листопад водосховище наповнено на 3,5 млн.м³.

Старо-Кримське водосховище (питне водопостачання, зрошення) – НПП-41,00 млн.м³ (р.Кальчик, 23 км):

На кінець листопада об'єм водосховища склав 26,6 млн.м³ – 66,5% при скиді в нижній б'єф 0,1м³/с. Скиди впродовж листопада здійснювались в межах екологічних.

Забір води на м. Маріуполь склав 2,48 млн.м³. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,3 млн.м³.

За листопад водосховище спрацьоване 1,0 млн.м³.

Басейн р. Дніпро

ВП «Курахівська ТЕС «ДТЕК «Східенерго»:

Курахівське водосховище (технічне водопостачання) – НПП – 62,5 млн.м³ (р. Вовча, 276 км):

На кінець листопада об'єм водосховища склав 45,9 млн.м³ – 76,1%, при скиді в нижній б'єф 0,01м³/с. Протягом листопада скиди здійснювались на рівні екологічних витрат з метою підтримання з акумульованих запасів. Об'єм скиду (водовіддача водосховища) склав – 0,03млн.м³.

За листопад об'єм наповнення водосховища без змін.

Луганська область

На підконтрольній території в зоні діяльності басейнового управління водосховищ комплексного призначення, які використовуються для забезпечення потреб населення та галузей економіки та регулюють річковий стік, відсутні.

Висновок:

Основні водосховища в межах Харківської та Донецької областей (за наявних даних), які регулюють річковий стік в басейнах річок Сіверський Донець, Дніпро та Приазов'я, працювали у відповідності з Правилами експлуатації, рекомендаціями Міжвідомчої комісії (від 15.11.2017 року) в межах затверджених Держводагентством режимів роботи водосховищ і водогосподарських систем басейнів річок Сіверського Дінця, Дніпра та Приазов'я на осінньо-зимовий період 2017 року.

Протягом листопада, водосховища працювали для забезпечення водою населення і галузей економіки з урахуванням екологічних вимог, інтересів усіх водокористувачів, враховуючи гідрометеорологічну і водогосподарську обстановку.

По основним руслорегулюючим водосховищам:

- за рекомендаціями Сіверсько-Донецького БУВР скиди з Печенізького водосховища, для підтримки водності в р. Сіверський Донець в межах Харківської області з урахуванням потреб нижчих руслових водозаборів, зокрема основних Зміївська ТЕС і Шебелинкагазвидобування були встановлені на рівні 11 м³/с;

- скиди з Краснооскольського водосховища впродовж місяця 20 м³/с, що компенсувало водозабір каналом Сіверський Донець - Донбас, що також дозволило забезпечити попуски через Райгородської греблю не нижче екологічних - 22 м³/с з компенсацією забору води Слов'янською ТЕС;

Краснопавлівське водосховище, яке є наливним та є одним з головних джерел водозабезпечення населення міста Харкова та інших населених пунктів Харківської області. Протягом листопада місяця водосховище працювало в режимі спрацювання (забрано 4,4 млн. м³)

По водосховищам комплексного призначення по басейнах:

р. Сіверський Донець складає 247,3 млн.м³ – 74,1% (аналогічний період минулого року – 80,1%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну р. Сіверського Дінця збільшився на 0,9 млн. м³.

р. Дніпро – складає 72,5 млн. м³ – 71,8% (аналогічний період минулого року – 77%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну Дніпра збільшився на 0,9 млн.м³.

річка Приазов'я – складає 83,7 млн. м³ – 75,6% (аналогічний період минулого року – 83%).

За місяць сумарний об'єм наповнення водосховищ басейну річок Приазов'я збільшився на 2,6 млн.м³.

Стан водозабезпеченості в районі поверхневих водозаборів

З метою забезпечення своєчасного і дієвого контролю за розвитком водогосподарської ситуації на водних об'єктах в місцях розташування основних поверхневих питних та технічних водозаборів, можливості оцінки умов для їх сталої роботи у маловодні періоди року виділено 28 найбільш великих водозаборів, які потребують особливої уваги, як за значним обсягом води, так і з необхідності підтримання достатніх рівнів води для їх роботи, в т. ч. по басейнах:

р.Сіверський Донець - 18 водозаборів, з них на підпорі (розташовані в водосховищах) – 7;

річок Приазов'я – 9 водозаборів на підпорі

р. Дніпро – 1 водозабір на підпорі.

Впродовж листопада на річках басейнів р. Сіверський Донець та Приазов'я в зв'язку невеликими дощами спостерігались незначні добові коливання рівнів води тенденція повільного росту. Мінімальний рівень по основним русловим водозаборах спостерігався по водозабору Зміївської ТЕС на рівні 0,50 м вище мінімальної відмітки сталої його роботи.

По водозаборах, які знаходяться на водосховищах (в т. ч. питні), відмітки рівнів води були вищими за мінімальні відмітки їх сталої роботи. Мінімальний рівень спостерігався по водозабору Курахівської ТЕС на Курахівському водосховищі та складав 0,09 м вище мінімальної відмітки водозабору.